

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-19

השופט אליקים רובינשטיין

القاضي اليكيم روبينشتين

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19

رئيس لجنة الانتخابات المركزية للكنيست ال-19

ירושלים, ט' בשבט תשע"ג

20 בינואר 2013

המבקשת: רשימת הליכוד – ישראל ביתנו בהנהגת בנימין נתניהו לראשות הממשלה

המשיבה: רשימת הבית היהודי בראשות נפתלי בנט – מיסודם של האיחוד הלאומי, מפד"ל החדשה

בקשה לפי סעיף 17ג(ב)(1) לחוק דרכי תעמולה

החלטה

רקע

א. בהחלטתי מיום 17.1.13 (בשעות הערב המאוחרות) הוריתי למשיבה, בהתאם לסמכותי לפי סעיף 17ב(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, להימנע מפרסום של מודעה בעיתונים ועל גבי שילוט חוצות, הנושאת את הכיתוב "חוקים ביחד בחרים בנט" על רקע תמונתם המשותפת של ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, ושל מר נפתלי בנט, יו"ר המשיבה. כפי שצוין בהחלטתי, סברתי כי מודעה זו עלולה ליצור את הרושם המוטעה כי "השניים [ראש הממשלה ומר בנט – א"ר] חברו יחדיו, והצבעה לרשימת 'הבית היהודי' משמעה הלכה למעשה גם הצבעה לרשימת 'הליכוד – ישראל ביתנו'". נקבע, כי על המשיבה להסיר את המודעות עד ליום 18.1.13 שעה 1300.

ב. כבוקר יום ו', 18.1.13, הגישה המשיבה בקשה דחופה לעיכוב ביצוע ההחלטה. בבקשה נטען, בעיקר, כי "אין כל אפשרות טכנית להסיר את המודעות עד היום בשעה 1300, הואיל ונדרשות 48 שעות עד להסרת כל המודעות על ידי החברה, במיוחד לאור העובדה כי כעת יום שישי בבוקר, שאיננו יום עבודה בחברת השילוט".

צוין, כי בכוונת המשיבה להגיש ערר על ההחלטה לפי סעיף 17(ב) לחוק דרכי תעמולה, וערר אכן הוגש.

ג. בהחלטתי מיום 18.1.13 נדחתה הבקשה לעיכוב ביצוע. צוין, כי "קשה להלום, בכל הכבוד, שבעיצומה של הישורת האחרונה במערכת הבחירות אין חברות הפרסום עובדות, או יכולות לעבוד, ביום שישי". עם זאת, ניתנה למשיבה ארכה עד השעה 1500.

ד. בכוקרו של יום 18.1.13 גם הוגשה בקשת הבהרה מטעם המבקשת, בה עתרה להורות כי הצו שניתן בהחלטתי מיום 17.1.13 "חל גם על פרסום המודעה נשוא הצו באינטרנט". לאתר שהתקבלה תגובת המשיבה לבקשה זו נקבע, כי "ההחלטה כוללת גם את האינטרנט ככל שהדבר בשליטת המשיבה, קרי אתר הבית או פרסומי אינטרנט אחרים שבשליטתה". בשל תקלה מזכירותית, החלטה זו לא הופצה לצערי לצדדים עם נתינתה, אלא אך במוצ"ש, 19.1.13, שעה 2300.

ה. במוצאי שבת, בשעה 2230 לערך, הגיעתני הבקשה נשוא החלטה זו שהוכתרה בכותרת "בקשה דחופה ובהולה ביותר לפי סעיף 17(ג)(1) לחוק הבחירות דרכי תעמולה, להפעלת סמכויותיו של כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט". בבקשה זו נטען, כי "המשיבה לא קיימה את הצו". נטען, כי המודעה נשוא הבקשה "מתנוססת לה – יומיים לאחר מתן הצו – בחוצות הערים ומרצדת לה באתרי האינטרנט השונים, כאילו אין חוק ואין משפט במדינה ואיש הישר בעיניו יעשה". עוד נטען, כי המודעה ממפורסמת גם ברשת האינטרנט. בבקשה עתרה המבקשת להטיל "את הסנקציה החמורה ביותר לפי פקודת בזיון בית המשפט ולנקוט בכל אמצעי חוקי אחר, כדי שהשלטים יוסרו לאלתר, עוד הלילה במהלך השעות הקרובות". לבקשה צורפו תמונות המתעדות שלטים ברחבי הארץ, שלפי התייעוד צולמו במהלך אתמול, 19.1.13.

ו. כתגובת המשיבה נאמר, כי ההחלטה כאשר לאינטרנט הומצאה למשיבה במוצ"ש, וכי בכל הנוגע לאתר הבית ולדף הפייסבוק של המשיבה המודעה הוסרה מידית. כאשר ליתר אתרי האינטרנט נאמר, כי הדבר אינו נתון לשליטת המשיבה, אולם ניתנה הנחיה לאמצעי התקשורת להסיר מיד את המודעה. כאשר לשלטי החוצות נאמר, כי המשיבה הנחתה מידית את משרדי הפרסום ואת חברות השילוט להתחיל באופן מיידי ביישום ההחלטה מיום 17.1.13, ונענתה כי הדבר יחל להתבצע מיום א', קרי, מהיום, למעלה מ-48 שעות מעת נתינת הצו. צוין, כי המשיבה החלה באמצעות צוותים עצמאיים משלה במחיקת דיוקנו של מר נתניהו מהמודעה. לטענת המשיבה, הואיל

והיא פעלה וממשיכה לפעול בהתאם להחלטה, אין מקום לנקיטת הליכים נגדה לפי פקודת בזיון בית המשפט.

ז. היום, בשעות הבוקר, קיימתי דיון בעתירת המבקשת לפי פקודת בזיון בית משפט. עורך דין הלוי, שטען למבקשת, ציין כי המודעה פורסמה בשעות הבוקר ברשת האינטרנט (נזכרו אתר ynet ואתר nrg), וכי מבירור עם מנהל אתר ynet הסתבר כי המשיבה לא העבירה לו את ההחלטה. נטען, כי רוב שלטי החוצות לא הוסרו, וכי נראה שהמשיבה נוקטת בגישה שלפיה עדיפה הפרת הצו על הפסד קולות. עורך דין הלוי הטעים, כי אנו מצויים יומיים לפני הבחירות, ומכאן חשיבות הדברים.

עורך דין שמואליאן, בשם המשיבה, טען כי עד לקבלת ההחלטה כאשר לאינטרנט פעלה המשיבה באופן דווקני לפי ההחלטה, קרי, פעלה להסרת מודעות בעיתונות ובשלטי חוצות. נאמר, כי מבקשת ההבהרה עצמה ניתן ללמוד כי ההחלטה המקורית אינה חלה על האינטרנט. צוין, כי מתחילה ניתנה הנחיה להסיר את המודעה שעה לפני כניסת השבת, ולהעלות אותה שעה לאחר צאת השבת, כך שכפועל רוב הזמן לא התפרסמה המודעה ברשת האינטרנט. עם זאת, הודה עו"ד שמואליאן בהגינותו כי המודעה התפרסמה במשך כל השבת באתר הבית של המשיבה. עו"ד שמואליאן הוסיף וטען, כי המודעה תוסר מרשת האינטרנט בדקות הקרובות. הדיון התקיים בשעה 0900. כאשר לשילוט חוצות, שב עו"ד שמואליאן על הנטען כתגובה שהוגשה על ידיו.

ח. בשעה 1100 עדכן עו"ד שמואליאן לבקשתי, כי המודעה הוסרה מכל אתרי האינטרנט, וכי הוחל הבוקר בהסרת שלטי החוצות. נאמר כי צוותים מטעם מטה הרשימה פועלים יחד עם צוותי חברות הפרסום; אלה האחרונים מסירים את כל השלט, ואילו צוותי הרשימה מטשטשים או מוחקים את דיוקן מר נתניהו, כפי שכבר החלו ביום ו'. ביני לביני דחתה מליאת ועדת הבחירות המרכזית את הערר שהגישה המשיבה על ההחלטה מיום 17.1.13.

הכרעה

ט. הסרת שלטי החוצות על גביהם מתנוססת המודעה נשוא צו המניעה (להבדיל מטשטוש דיוקנו של מר נתניהו) החלה רק הבוקר, למעלה מ-48 שעות לאחר שניתן צו המניעה. ברשת האינטרנט הוסרה המודעה אך לפני שעה קלה. שתיים עשרה שעות לאחר שהומצאה למשיבה ההחלטה המשלימה בעניין רשת האינטרנט.

י. בכל הכבוד, מתקשה אני להלום את טענת המשיבה כי מבחינה טכנית לא ניתן היה להסיר את המודעה, או למצער להתחיל בהסרתה, ביום 18.1.13. מעבר לעובדה כי

טענותיה של המשיבה לא נתמכו בתצהיר, הן אינן מתיישבות בחלקן עם השכל הישר. סבורני, כי גם במחיקה הנטענת של דיוקנו של ראש הממשלה משלטי החוצות לא סגי. אכן, ונדמה שהדבר היה מקובל גם על עו"ד שמואליאן, ישנם שלטי חוצות רבים בהם לא נמתק דיוקנו של מר נתניהו. גם אם מוכן אני להניח כי בשל השבת לא היתה אפשרות מלאה ליישום ההחלטה כלשונה, עדיין עסקינן בהפרתה.

יא. באשר לרשת האינטרנט. ההחלטה הומצאה למשיבה במוצ"ש, שעה 2300 לערך. רק בשעה 1100 הצהיר עו"ד שמואליאן, העושה כמיטב היכולת להגן על עמדות שולחתו, כי המודעה הוסרה מכל האתרים ברשת האינטרנט. זאת, הגם שאין מחלוקת כי הסרת המודעה ברשת האינטרנט אינה מורכבת, וניתן לעשות כן בנקל. המשיבה טענה, כי מערכות האינטרנט היו סגורות אתמול בלילה. בכל הכבוד, מתקשה אני להלום טענה זו (שאף היא לא נתמכה כתצהיר). הדעת נותנת, כי במערכות אתרי האינטרנט השונים המשדרים 24 שעות ביממה, ומתעדכנים באורח שוטף, ניתן היה למצוא גורם תורן אשר ישעה לפניותיה הנטענות של המשיבה.

יב. מן האמור עולה איפוא, כי המשיבה הפרה את צו המניעה שניתן ביום 17.1.13, הן באשר לשלטי החוצות והן באשר לפרסומים ברשת האינטרנט. התנהלותה של המשיבה, אף אם מכיאים בחשבון – כפי שאני עושה – את גורם השבת, מעלה תחושה של ניסיון ל"מסמס" את צו המניעה במהלך הימים שחלפו מאז נתינתו, אם מתוך תקווה כי יבוטל בדיון בערר במליאת הועדה ואם נוכח קרבת הבחירות. בכל הכבוד, לזאת אין בידי להסכים. רשימת מועמדים לכנסת אינה יכולה להקל ראש בצוי מניעה הניתנים על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ולהפרם, גם אם אינה מסכימה עם תוכנם. הציות לחוק ולהוראות בתי המשפט צריך להיות נר לרגלי כל מי שרואה עצמו חבר בכנסת ישראל. אין זו הפעם הראשונה במקרה דנא, ויש להצר על מסר שאינו חיובי לציבור הבוחרים.

יג. כמכלול, ולאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, החלטתי להשית על המשיבה – בהתאם לסמכותי לפי 17ב(ג)(1) לחוק דרכי תעמולה – קנס בסך 72,000 ש"ח.

ניתנה היום, ט' בשבט התשע"ג (20.1.13).

אליקים רובינשטיין

שופט בית המשפט העליון

יושב ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-19